

KILEBYGDA ET LITE PÅAKTET TUROMRÅDE

Fjeld og Tangane

Fjeld er ei lita grend ved Høydalenvegen. I Fjeldområdet var det i 1830-åra til sammen 16 husmannsfamilier. De fleste bodde langt til skogs. Likevel skal levekårene ikke ha vært av de hardeste, sammenliknet med andre bygder i Grenland og Telemark. på Steinkåsa hadde de i 1865 en hest, to kuer og fire sauer. På Stålfjell hadde de en hest, en ku, tre sauer og fire geiter. Tangane (Solstad) ligger også ved Høydalenvegen. Dette er fint utgangspunkt for turer vestover, blant annet til Stålfjellet og den gamle Postvegen.

Turløype Tangane- Stålfjellet

Stålfjellaksla er et av de fineste utsiktspunktene i Kilebygda. Fra toppen kan en i klarvær se til Drangedal. Grenlandsbrua og Vealøs ved Skien. Åsen Stålfjellaksla ligger sørøst for selve Stålfjellet. Det er merka løype fra parkeringsplassen ved Tangane (Solstad) på Høydalenvegen. Løypa går inn rett sør for den nedlagte plassen Fjellkåsa og videre til Kallenskott. Derfra fortsetter den gjennom Bjørndalen sør for ÅmedaIsfjellet, også kalt Almedalsfjellet. Omtrent ved Kremmervarpet bøyer den nordover og følger åskammen opp lia til Stålfjellaksla, sør for Åmedalsfjellet. Det var ved Kremmervarpet kremmeren (se rammestoff) ble funnet drept. Fra Stålfjellaksla er løypa merket i bue tilbake til Fjellkåsa via det lille tjernet Risstjern. Om en underveis vil besøke selve Stålfjellet med kjemepefurua, tar en avstikkeren dit fra Stålfjellaksla. Furua har et anslått volum på 12.4 m³. I 1920 ble den anslått til å være på 10m³.

Den gamle postveien

En av landets eldste postveger gikk i sin tid gjennom Kilebygda. Det norske

postverket ble opprettet 17. januar 1647, og samme år ble det opprettet fire hovedruter for posten her i landet. Alle rutene hadde Kristiania (Oslo) som utgangspunkt. En av rutene var fra Kristiania til Skien. Tidlig i 1650-åra kom det i stand postrute videre til Kristiansand. Denne ruta gikk fra Skien gjennom Solum og Kilebygda til Henneseid og Kroken i Drangedal og fortsatte videre vestover gjennom Gjerstad. Dette var en del av hovedpostruta fra Kristiania til Kristiansand fram til 1689 da Brevik postkontor ble opprettet, og den nye postveien gjennom Bamble (se Bamblemarka) ble tatt i bruk. Om postforordningen av 1653 heter det at posten ble ført over gårdene Frønes, Øen og Fjeldet (Fjell) i Kilebygda. Videre ble den ført over Fjellheia til Henneseid i Drangedal. Veien over Fjellheia var i bruk som ferdselsveg i lang tid etter at den ble erstattet av en ny postvei. Så seint som fram til ca. 1840 var det gjestgiveri og skjenkested i drift ved Grønnmyr .

På tur langs Postveien

Fra Tangane ved Fjellkåsa er det merka løypa langs den gamle postvegen. Deler av gamlevegen er etter hvert blitt borte, blant annet fordi skogsbilveier er lagt til samme trase. Men på enkelte strekninger kan en fremdeles følge postvegen. Fra Tangane til Henneseid er det omkring ni kilometer. Underveis er det steder med typiske gamle vei navn som Jordbrumyr, Korset og Varpekleiv. Postveien passerer også Gjibutjerna, Kroktjern og Store myr. Noen hundre meter vest for Storemyr lå skjenkestedet Grønnmyr. Fra Grønnmyr er det et par kilometer inn til drangedalsgrensa ved Lille Eftangvannet. og straks etter er en ved Henneseidvannet.

Langs den gamle veien over Fjellheia, er det registrert om lag 20 husmannsplasser og setre. Sporene etter disse er for det meste borte. Men bruker en øynene godt. kan en ennå finne hustuffer, åkerrøyser og gamle tuntrær inne i skogen.

Skjenkestua på Grønnmyr

Grønnmyr ligger ved den gamle postvegen gjennom Kilebygda. Stedet var i sin tid husmannsplass under Fjell. Folk gikk langt før i tida, og trengte steder å ta inn. Her var det godt med stallrom og husvære, og plassen fungerte som gjestgiveri og skjenkested til midt på 1800-tallet. Da hadde de seks kuer der. Den siste som brukte Grønnmyr, var Jacob Knutsen.

Under veiarbeid på 1960-tallet ble det funnet uthulte gamle trerør i myra ved Grønnmyr. Dette var ospestokker med en diameter på ca. 15 cm og med et utboret hull i midten, 3-4 cm i diameter. I bakkemyra rett sør for hustuftene ble det seinere lokalisert en lafta brønn med kaldt kildevann. Dette var trolig "vannverket» til Grønnmyr skjenkestue. Nå er jordene på Grønnmyr tilvokst med skog, men hustuffer og rester etter grunnmurer kan en fremdeles se der de ligger tett inntil skogsbilveier mellom Høydalen og Tjærevannsåsen.